

אלו נאמרין פרק שביעי סוטה

לז. תורה אור השלם

1. שם בנימן צעיר רום שרי יהודה רגמתי שרי זבולן שרי נפתלי זבולן שרי גדול סח כח
2. לבנימן אמר ידידי יי ישכן לביתו עליו חפץ עליו כל היום ובין כתפיו שכן דברים לג יב
3. הבבני בבחש אפרים ובמקדח בית ישראל יהודה עד רד עם אל ועם קדושים נאמן: הושע יב א
4. הושיעני אלהים בי כאו מים עד נפש: תהלים סט ב
5. אל תשטפני שבלת מים ואל תבלעני מצולה ואל תאטר עלי באר תהלים סט טו
6. ויאמר יי אל משה מה תצטק אלי דבר אל בני ישראל וחסע: שמות יד טו
7. ויהי יהודה לקדשו ישראל ממשלותיו: תהלים קיד ב
8. אלה יעמדו לפרך את הקים על הר גריזים בעברכם את הידן שמעון ולוי ויהודה ויששכר ויוסף ובנימן: דברים כו יב
9. ונתת על המערכת לבנה וזה ויהיה ללחם לאוהבה אשה לך: ויקרא כד ז
10. ושמעו שם את ארון הקדש וסבת על הארץ את הפרכת: שמות ג

והיו שרי יהודה רגמתי רובימן אותן. כך שניה צרייתא צמליתין משל למה הדבר דומה למלך בשר ודם שהיו לו שני בנים אחד גדול ואחד קטן אמר לקטן העמדיני עם הנך החמה אמר לגדול גדול אמר לו לא אמר לי אלא עד ג' שעות והקטן אמר לא אמר לי אלא עד הנך החמה מתוך שהיו עומדים להוצין ננער אביהן אמר להן בני מכל מקום שניכם לא כיוונתם אלא לכבודי אף אני לא אקפח את שכרם מה שכן נטלו שצטו של צנימין שירד מחילה לים ששרתה שכינה צמלקו שנאמר וכו' ומה שכן נטלו שצטו של יהודה וזה למלכות שנאמר שרי יהודה רגמתי אין רגמתי אלא מלכות שנאמר צאדין אמר בלשון ובלשון: לגדול ארגונוא (דמאל ה):

א' אפשר לומר לוי למטה וכו'. ירושלמי ר"ש אומר שמעון ולוי מה שמעון כולו למעלה אף לוי כולו למעלה מה אני מקיים הדין תנייה נגד הכהנים והלויים כדאמר ר' יהושע צן לוי צעשירי וארבעה מקומות הכהנים נקרא לוי זה אחד מהן והכהנים הלויים צני דקוק (יגמות פו): **ב' מאי ע' ע' בסמוך ברתניא רבי אומר וכו'.** האי דלא מייתי מתניתין בפרק שמי הלחם (מנחות לו) אבא שאל אומר שם היו נותנין צווי לצונה של לחם הפנים ואפסחיים ריוח צאמנע קאי שהיו נותנין צווי לצונה של לחם הפנים אמרו לו והלא כבר נאמר ונתת על המערכת לצונה וזה אמר להם והלא כבר נאמר ועליו מטה מנשה יש לומר משום דצרייתא מפרש צהדיא על צמון ונראה אפי' רבי מאיר ור' יהודה דפליגי התם אבא שאל ואמרי על ממש והכי משמע נמי בהקומץ רבה (שם ס) כל היכא דאיכא למימר על ממש דאמרי' ע' על ממש צדעי שם רבי יצחק אידיס אסדרן צידי מערכה מהו אליצא דמאן דאמר על ממש לא חיבשי נך דעל העלים כחיו ע' ומי' התם כולי עלמא מודו דעל צמון ולא אמרי' המצרכין על הר גריזים ממש והמקללים על הר עיבל דאמרי' צירושלמי יכול אלו שצבר גריזים היו אומרים צרכות ואלו שצבר עיבל היו אומרים קללות ואלו היו אומרים צרכות ואלו שצבר עיבל היו עונין אחר הקללות אמר ת"ל ונתת על המערכת לצונה וזהו הוסיף פניהם וכו' ופולגתא דרבי יוחנן וריש לקיש דפליגי בפרק המודה (שם דף עח) השוחט את המודה לפניו ולחמה חוץ לחומה וכן בפרק תמיד נשחט (פסחים דף כג) השוחט הפסח על החמץ לא שייכא להכא ונראה לר"י דרבי מודה נמי דכל על לכתמלה ולחמה על ממש ושאיני הכא דגזירת הכתוב היא וכדפרישית וצדיעצד מכשר על צמון דומיא דהאיא דפרק שמי הלחם (מנחות דף כג) דאם סידר מערכת לחם הפנים שמים של שבע שבע ע' [אמר רבי] רואין את העליונות כאלו אינן ע' והא' צעינן ונתת על המערכת לצונה ממי על צמון ורבי לטעמיה דאמר על צמון וגבי צווי לצונה טעמא נמי כיון דמשמע על צמון אמרי' דהאי על נמי לכתמילה צמון קאמר חדא שלא יפירם הלחם ועוד ע' דכי יאי' צמון ע' [הוין] דרך כבוד טפי לפני מלך המלכים הקדוש ברוך הוא דאמרי' ככל המנחות צאות מזה (שם סג) גבי כבשי עזרת דכתיב והניף הכהן אותם על לחם הציבורים יכול יניח כבשים על גבי לחם תלמוד לומר על שני כבשים אי על שני כבשים ויניף ויניף אמר רבי לפני מלך צ"ו אין עושין [כן] לפני ממה"ע עושין כן אלא מניח זה בצד זה ומניף והא' צעינן על אמר רב חסדא לרב המנונא ואמרי לה רב המנונא לרב חסדא רבי לטעמיה דמתיא וכו': רבי

אושפיון לגבורה. שצית קדשי הקדשים צנוי צמלקו: **צנחש אפרים.** שיראו לסמון עליו וכחשו צאמנמם: **רד עם אל ירד צים על שצטו בהקצ"ה: ישראל ממשלויו.** דיהודה שנתקדש למשול צהן: **שכבר נאמר לוי למעלה.** משה כתב צמורה אלה יעמדו לצרך וגו' שמעון לוי ויהודה: **שכבר נאמר לוי למטה.** בספר יהושע (ח) כדכתיב וכל ישראל חקינו עומדים מזה ומזה לארון נגד הכהנים והלויים אלמא כהנים ולויים למטה היו: **הראוי לשרת.** לשאת את הארון דהיינו מנן שלשים ועד צן חמשים: **למטה.** אלל הארון: **אלו ואלו.** ישראל ולוי למטה היו כדכתיב בספר יהושע: **על הר גריזים ועל הר עיבל.** שכתב משה צמורה על צמון כדמפרש ואולי: **על צמון.** שהיה מושיב שני צווי לצונה צין שני הסדרים: **וספות על הארון.** על כרחק לאו על ממש דהאי מחילה הואי פרוכת ולא היה ספק: **צווי צנל צווי צנל.** כל הצרכות והקללות נאמרו צהר גריזים וזהר עיבל צנל ופרט צווי אשר יקים את דברי המורה ואת ארור אשר לא יקים הרי צנל וכל אמת ואמת צפרט צווי וארור צווי אשר לא יעשה פסל ומסכה ארור אשר יעשה פסל ומסכה וכן כולן: **ללמוד וללמד לשמור ולעשות.** כל המצוות כולן טעונות ארבעה אלה ולמדתם אותם ושמרתם לעשותם וכתבי ולמדתם אותם את צניס וגו' הרי כן ארבע מצוות לכל מצוה ועל ארבעתן נמסרו ארור וצווי צנל ופרט צווי אשר ילמדו ארור אשר לא ילמדו וכן ללמד וכן לשמור וכן לעשות צנל אחד ארבע צרימות צריט לצווי צנל צריט לצווי צפרט צריט לארור צנל צריט לארור צפרט: **(מכאן הפירוש שייך לע"ז) ארבע וארבע.** ארבע צרימות ללמוד וארבע ללמד הרי שמה שמה ושמנה. הא איכא עוד שמה לשמור ולעשות: **וכן צניי.** כשנאמרו כל המצוות למשה נתנו כולן צארו וצווי צנל ופרט: **וכן צערכו מואב.** כשנאמרה לישראל כדכתיב (דברים א) בעבר הירדן צאך מואב הואיל משה וגו': **שנאמר אלה דברי הצריט וגו'.** צתר קללות וצרכות כתיב מלצד הצריט וגו' אלמא צריט ערבות מואב צרכות וקללות כך צריט צמורב. דהר גריזים ודהר עיבל לא איצטרך לאחוי קרא דעלה קאי וזה איירי. ושמרתם את דברי הצריט וזהו הכא:

וענו כל העם ואמרו אמר אלו ואלו היו עונין אחר הצרכות והקללות אמר הא כיצד נשעה שהיו אומרים צרכות היו הוסיף פניהם וכו' ופולגתא דרבי יוחנן וריש לקיש דפליגי בפרק המודה (שם דף עח) השוחט את המודה לפניו ולחמה חוץ לחומה וכן בפרק תמיד נשחט (פסחים דף כג) השוחט הפסח על החמץ לא שייכא להכא ונראה לר"י דרבי מודה נמי דכל על לכתמלה ולחמה על ממש ושאיני הכא דגזירת הכתוב היא וכדפרישית וצדיעצד מכשר על צמון דומיא דהאיא דפרק שמי הלחם (מנחות דף כג) דאם סידר מערכת לחם הפנים שמים של שבע שבע ע' [אמר רבי] רואין את העליונות כאלו אינן ע' והא' צעינן ונתת על המערכת לצונה ממי על צמון ורבי לטעמיה דאמר על צמון וגבי צווי לצונה טעמא נמי כיון דמשמע על צמון אמרי' דהאי על נמי לכתמילה צמון קאמר חדא שלא יפירם הלחם ועוד ע' דכי יאי' צמון ע' [הוין] דרך כבוד טפי לפני מלך המלכים הקדוש ברוך הוא דאמרי' ככל המנחות צאות מזה (שם סג) גבי כבשי עזרת דכתיב והניף הכהן אותם על לחם הציבורים יכול יניח כבשים על גבי לחם תלמוד לומר על שני כבשים אי על שני כבשים ויניף ויניף אמר רבי לפני מלך צ"ו אין עושין [כן] לפני ממה"ע עושין כן אלא מניח זה בצד זה ומניף והא' צעינן על אמר רב חסדא לרב המנונא ואמרי לה רב המנונא לרב חסדא רבי לטעמיה דמתיא וכו': רבי